

Asgari seyirci mutluluğu...

**FATİH
ÖZGÜVEN**

» Tüm Yazıları

Beyoğlu Sineması'nın yenilenmiş fuayesine inip yeni seyirci yüzlerinin 'Frances Ha' seyretmek için, Başka Sinema fikrine ikna olmuş halde orada bulduklarını görmek beni gerçekten sevindirdi.

Beğen < 149 g+1 0 □ □ □ □

İstanbul nihayet Repertuar Sineması ya da Sinematek ya da daha gerçekçi olalım alternatif gösterim mekanı gibi bir şeye kavuştuk; Başka Sinema. İstanbul'da üç, Ankara'da bir salon olarak faaliyete giren oluşum, her şeyden önce festivallerde hıncahınc dolan fakat piyasa gösterimlerinde nedense ışıltısı sönen ilginç küçük filmlerin, farklı hikayelerin, dev yapımlarla yarışamayacak yapımların pırıltısının yaşamasını sağlayacak. Çünkü biraz da pırıltı işi bu. Bir yanıyla, kültür tüketicisi denen mahluk kendini kültürü tükettiği alanlarda yücelmiş, incelmış, herkesle tekvücut görmek istiyor. (Bkz. sanat fuarları, festivaller, konserler vb.) Ama bu isteğin mütevazı bir versiyonu da var; insan film seyrettiği ya da müzik dinlediği yerlerde, kendini iyi hissetmek, emin ellerde bulmak, kısaca asgari düzeyde mutlu olmak da istiyor.

Beğen < 251b

Kaldı ki sinema tüketicisi, sanat fuarlarının ya da arada uğrayan senfoni orkestrasının tüketicisi gibi lüks bir mahluk değil. Ona buz kovanında ucuz şampanya ya da lounge gerekmez. Sinema seyirciliği alanında, asgari düzeyde de olsa, hoş tutulma işi birçok sebeple yıllardır gerçekleşmiyordu; televizyon, kötü gösterim koşulları, film seyretmenin insana iyi geldiği mekanların depresifliği, giderek yok olmaları, teknik koşulların kötülüğü nice sebepler arasındaydı. Oysa sinema seyretme işine asıl pırıltısını veren, biraz sonra seyredilecek filmin heyecanıyla dolu fuaye, programın ilginçliği, sadece biraz sonra seyredeceğiniz değil ondan sonraki seansta oynayacak filmin de aklınızı kurcalaması, yemek yemeği unutmak, arada çişe koşmak, sonraki seansta gene aşına yüzlerle karşılaşacak olmak vb'dir.

Beğen < 251b

Yıllardır festivallerin giderek fenalaşan koşullarına bile alışan seyirciye, festival dışında da böyle bir ortam sağlamak, daha doğrusu yaratmak gerekti. Sıraselviler'deki rutubet kokulu Sinematekin darasmlık perdesinde Visconti ve Fassbinder seyredilen zaman dilimini hatırlamakla birlikte, ne kokuyu ne de perdeyi hiç özlemedim. Tam tersi, bence film seyretmenin bir nevi çilecilikle eş anlamlı olduğu fikri yıllar içinde sinema seyretme işini kesintiye uğratmadıysa da, zahmetli ve zor kıldı. (Önce VHS, sonra DVD, sonra da internet olmasa ne yapardık, bilmiyorum.) Bu bakımdan, Beyoğlu Sineması'nın yenilenmiş fuayesine inip de 'olağan şüpheliler' artı yeni seyirci yüzlerinin 'Frances Ha' seyretmek için, Başka Sinema fikrine ikna olmuş halde orada bulduklarını görmek beni gerçekten sevindirdi. Birazdan, kendine özgü taktiklerle kendi kendini merak edilesi bir film haline getiren 'Sen Aydınlatırsın Geceyi' müşterileri salondan çıktılar. (Bir önceki seansın salondan dökülmesi ve yüzlerindeki ifadeden film hakkında ne düşündüklerini kestirmeye çalışmak da film seyretmenin bir diğer zevkli yanındır!) 'Frances Ha' seansı doluydu, (bir sonraki daha da dolu) ve diyebilirim ki, önceki filmlerini zekice ama sıkıcı Amerikan orta sınıf mavrası olarak hatırladığım Noah Baumbach'ın 'Frances Ha'sını seyretmek, biraz da filmi beş dakika arsız ve mutlu bir seyirciyle seyrettiğim için iyi bir deneyim oldu.

Festival hengamesi değil, mahrem seyretme ortamı isteyen filmler var. New Yorklu genç dansçı Frances'in en büyük umutlardan büyük umut kırıklıklarına kadar çıkıp inen ruh halini, hayatın ve hayallerin dalgalanma temposuna mükemmelen uyduarak anlatan bu film de 'Sen Aydınlatırsın Geceyi' gibi siyah-beyaz. Arka arkaya iki siyah-beyaz film seyreden seyirci iki ayrı filmin siyah-beyaz'dan ne murad ettiğini de düşünecek mutlaka. Sinematek gibi yerlerin faydası biraz da bu. Ama bir faydası da, klasiklerden oluşan programlar yapmak ve bunları seyirciye önermek. 16.00'da 'Malta Şahini', 19.00'da Glauber Rocha seyredilebilmeli sinematekte.

Adını sanını ilk kez duyduğum M3 Film ve Kariyo & Ababay Vakfı'na teşekkür ediyor, broşürlerdeki program çizelgesinin daha kullanıcı dostu, salonların hemen hemen rutubetsiz, programın giderek daha sinematek havasında olmasını, teknik koşullarının hep böyle iyi kalmasını diliyor, Başka Sinema'ya büyük umutlar bağlıyorum.